

Letno poročilo 2009

focus

društvo za sonaraven razvoj

januar 2010

► Kaj je Focus?

Focus društvo za sonaraven razvoj je prostovoljno, samostojno, nevladno in nepridobitno združenje fizičnih oseb. Član Focusa lahko postane vsaka oseba, ki sprejema program in statut.

► Naša vizija

Vizija Focus društva za sonaraven razvoj je življenje ljudi, ki je odgovorno do okolja in družbe. Naše poslanstvo je z ozaveščanjem spreminjati obnašanje ljudi za okolju in družbi odgovorno življenje.

► Področja dela

Svoje delo Fokus osredotoča na naslednja področja:

- podnebje
- energija
- mobilnost
- podnebje in razvoj

Letno poročilo Focus društva za sonaraven razvoj za leto 2009

Focus društvo je bilo v letu 2009 aktivno na štirih ključnih področjih: podnebju, energiji, prometu ter podnebju in razvoju. Po teh programskih področjih je delovni program društva tudi razdeljen, na koncu pa predstavlja še delo na t.i. presečnih področjih.

V poročilu na kratko predstavljamo vse dejavnosti in dosežke iz leta 2009. Poročilo je razdeljeno na programe (podnebje, energija, mobilnost ter podnebje in razvoj) in presečne dejavnosti.

Podnebje

V programu Podnebje predstavljamo ključne projekte in dejavnosti.

Sooblikovanje podnebne politike

Namen te dejavnosti je zagotoviti okoljsko učinkovito in ambiciozno podnebno politiko, ki primerno odgovarja na podnebne izzive skozi sledenje razvoju politik in aktivno vključevanje v proces sprejemanja politik. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč (EU ETS, delitev naporov, mednarodna podnebna pogajanja, skupaj 18 stališč) ter posredovanje pripomb in stališč odločevalcem (pisma, srečanja, telefonski pogovori), sodelovanje na različnih dogodkih, lobiranje na nacionalni in evropski ravni, promocija spletne strani Time to lead evropskih okoljskih organizacij, sledenje mednarodnim pogajanjem (Bangkok, Bonn, Poznan), informiranje NVO v Sloveniji in Evropi ter informiranje zainteresirane javnosti, sodelovanje na Equity Summit-u v Indiji, priprava prispevka Agree.net k javni konzultaciji EK o post 2012. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=215>.

Kampanja Big Ask

Namen kampanje je mobilizirati podporo javnosti za sprejem zakona o podnebnih spremembah ter spodbuditi sprejem zakona o podnebnih spremembah. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: lobiranje za oblikovanje delovne skupine v okviru 2 formalnih in 2 neformalnih srečanj, gradnja sodelovanja med NVO v podporo podnebnemu zakonu skozi 6 srečanj, predstavitev potrebe po podnebnem zakonu na srečanju s strokovnjaki in ministri pri Pahorju, sodelovanje v delovni skupini za pripravo podnebnega zakona, informiranje javnosti o poteku procesa, vzpostavitev sodelovanja s PIC-om za strokovno podporo kampanji, predstavljanje stališč NVO do zakona in njegove vsebine odločevalcem in pripravljalcem zakona skozi 3 srečanja. Ključni partnerji kampanje so Friends of the Earth Europe, Ministrstvo za okolje in prostor in Klub Okoljski center.

Svetovalnica za podnebju prijazen življenjski slog

Namen projekta je vzpostaviti osnovo za delovanje podnebne svetovalnice. Omogočiti dostop do nasvetov in informacij ljudem, ki si želijo spremembo navad in življenjskega sloga. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: brainstorming o natančnih dejavnostih projekta, priprava osnutkov za materiale in vsebine, ki bodo na voljo v »svetovalnici«, priprava sistema za svetovanje, iskanje ponudnika za prenovo spletnega sistema, prenova sistema spletnega sistema za nasvete, priprava promocijske kampanje za svetovalnico, promocija nasvetov prek elektronskih kanalov (mailing liste, Facebook), promocija nasvetov na 4 dogodkih (3 delavnice za učitelje, konferenca Ekošol). Ključna partnerja projekta sta Ministrstvo za okolje in prostor in Klub okoljski center.

Cilj je obveščati zainteresirane NVO o politikah, razpravah, dogodkih ali publikacijah na področju podnebnih sprememb in povezanih področij. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: priprava in objava 48 tedenskih novic s področja podnebnih sprememb in povezanih področij, razpošiljane novic po različnih mrežah (Focus, CAN Europe, CANCEE, Agree.net, CNVOS), objavljanje novic na spletni strani. Ključna partnerja projekta sta CAN Europe in Agree.net.

Tlakovanje poti do Kopenhagna

Namen projekta je graditi podporo za ambiciozen globalni podnebni dogovor v Kopenhagnu skozi ustvarjanje političnega pritiska in informiranje javnosti. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: nadgradnja spletne strani o post 2012, priprava informacij o post 2012 (briefing), oblikovanje stališč o post 2012, podan prispevek k razpravi o Post 2012 komunikaciji EU, predstavitev stališč ključnim odločevalcem, izvedene tri opozorilne akcije, izvedena okrogla miza 'Kopenhagen in mi. Kaj pa drugi?', delo z mediji, zbiranje podpore javnosti preko spletne akcije, poročanje s pogajanj v obliki spletnega bloga, iniciacija in koordinacija kampanje organizacij civilne družbe Ukrepaj zdaj! (vzpostavljena spletna stran, izvedeni dve opozorilni akciji, pripravljen promocijski video klip, delo z mediji). Ključna partnerja projekta sta Climate Action Network Europe in Friends of the Earth Europe.

Energija

Učinkovita raba energije

Namen te dejavnosti je promovirati URE in ozaveščati o izkoreninjanju rabe stand-by elektrike ter energetske učinkovitosti avtomobilov. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: priprava poročila o Nacionalnem akcijskem načrtu za učinkovito rabo energije, priprava stališča o paketu EU za energetske učinkovitost in promocija stališč, lobiranje za izboljšave direktive o energetske učinkovitosti stavb, lobiranje za sredstva za učinkovito rabo energije skozi srečanja, priprava stališča za označevanje pnevmatik in promocija stališča, skupna akcija za sredstva za učinkovito rabo energije pred parlamentom, pomoč pri izvedbi mednarodne konference Slovenskega E foruma o učinkoviti rabi energije, kampanja Coolproducts (spletna stran, promocija, zbiranje podpisov). Ključna partnerja projekta sta Friends of the Earth Europe in European Federation for Transport and Environment.

Trajnostna energija za trajnosten razvoj

Namen projekta je ojačati vlogo trajnostne energije v politiki in izobraževanju ter tako prispevati k povečanju energetske varnosti, zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in izkoreninjenju energetske revščine v Bosni in Hercegovini, Makedoniji in Ukrajini. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: koordinacija in vodenje projekta, izvedena spletna razprava o trajnostni energiji, pripravljeno politično ozadje o trajnostni energiji. Izvedene pilotne dejavnosti v Bosni: izvedba okrogle mize in tiskovne konference, izobraževalni materiali za učitelje, izvedba seminarja za učitelje, izvedba dveh delavnic za dijake, delavnica za instalacijo fotovoltaičnega panelatih za nadaljnjo gradnjo teh celic na šoli. Izvedene pilotne dejavnosti v Makedoniji: organizacija okrogle mize o energetske učinkovitosti, priprava materiala za otroke, priprava materialov za učitelje, izdelava zbirke pripomočkov za otroke in učitelje za trajnostno energijo, izvedba seminarja za učitelje, izvedba treh delavnic za otroke, izvedba dveh praktičnih delavnic: izolacija oken v osnovni šoli, zamenjava 50 navadnih žarnic z učinkovitimi v osnovni šoli, izvedba obiska dveh primerov dobre prakse. Izvedene pilotne dejavnosti v Ukrajini: priprava brošure 'Praktični ukrepi za varčevanje z energijo in prednosti za institucije, ki se financirajo iz javnih sredstev', priprava knjižice za otroke 'Kaj je energija in kako varčevati z njo? Preprosti nasveti za otroke', izvedba seminarja za lokalne učitelje in predstavnike lokalnega oddelka za izobraževanje. Ključni partnerji projekta so CEETZ, Proaktiva in Ecoclub.

Namen kampanje je prepričati gradnjo novega jedrskega reaktorja v Sloveniji in zaprtje NEK leta 2023. Skozi kampanjo smo javnosti in odločevalcem posredovali razloge proti rabi jedrske energije, jim ponudili alternativo, jih hkrati spodbujali k rabi okolju prijaznejše energije ter promovirali URE. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje neuradne koalicije in izvedba štirih srečanj koalicije, informiranje mednarodne skupnosti (razne mailing liste) ter odgovarjanje na vprašanja iz tujine, izvedba ulične akcije oz. dneva odprtih vrat o JE, vzpostavitev in vzdrževanje spletne strani o JE, sodelovanje na konferenci o JE v državnem zboru, priprava prispevkov in komentarjev za različne medije o jedrski energiji, sodelovanje na srečanju o JE v Linzu, sodelovanje na razpravi o JE v Brežicah, izveden ozaveščevalni dogodek ob obletnici nesreče v Černobilu. Ključni partnerji kampanje so Greenpeace, slovenske NVO in zainteresirana javnost, Zelena akcija in Energa klub.

Mobilnost

Sooblikovanje prometne politike

Namen te dejavnosti je zagotoviti okoljsko učinkovito in ambiciozno prometno politiko, ki primerno odgovarja na podnebne izzive skozi sledenje razvoju politik in aktivno vključevanje v proces sprejemanja politik. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč (uredba CO2 in vozila, direktiva o evrovinjetah), posredovanje pripomb in stališč odločevalcem, soorganizacija javne razprave o uredbi CO2 in vozila, lobiranje na nacionalni in evropski ravni, sodelovanje na prvem srečanju delovne skupine za oblikovanje novih pravil o obdavčevanju vozil. Splet: <http://www.focus.si/index.php?node=215>

Javni potniški promet je kull!

Namen projekta je povečati ozaveščenost o JPP med mladimi in opozoriti na nujnost oblikovanja nacionalnega programa za razvoj JPP. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: izvedena ena delavnica za učitelje o javnem potniškem prometu, izdan CD z gradivi za učitelje in dijake, oblikovanje predlogov za revitalizacijo javnega potniškega prometa, priprava in izvedba zaključne akcije pred Ministrstvom za promet, priprava in izvedba okrogle mize o javnem potniškem prometu, obvestilo srednjim šolam za sodelovanje v delavnicah, izvedenih 5 delavnic za srednje šole v septembru 2009, pripravljen natečaj in objavljeno vabilo za sodelovanje v natečaju, pripravljen DVD s prenovljenimi gradivi za učitelje in dijake, promocija JPP skozi sodelovanje v 14 dogodkih. Ključni partnerji so slovenske srednje šole in Ministrstvo za promet.

Upravljanje mobilnosti v podjetjih

Namen dejavnosti je ozaveščati in informirati podjetja o upravljanju mobilnosti v podjetjih ter izdelati programe mobilnosti za konkretne potrebe podjetij. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: sodelovanje na izobraževanju o izdelavi konceptov trajnostne mobilnosti, priprava koncepta za trajnostno mobilnost v podjetjih, osnutek brošurice za podjetja, identifikacija nekaj zainteresiranih podjetij za razvoj programov mobilnosti. Ključna partnerja projekta sta Ministrstvo za okolje in prostor in Urbanistični inštitut RS.

Podnebje in razvoj

Vpliv življenjskega stila na razvoj

Namen projekta je ozaveščati in informirati slovensko javnost o tem, kako naš življenjski stil povzroča in/ali vpliva na razvojne probleme držav v razvoju ter spodbujati spremembe življenjskega stila v Sloveniji k bolj trajnostnemu. Prav tako je potrebno spodbujati spremembo politik Republike Slovenije k bolj trajnostnim politikam. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: priprava, izdelava in pilotna postavitev razstave za ozaveščevalno kampanjo, sklenjen dogovor z Ministrstvom za šolstvo za sodelovanje pri izobraževanju multiplikatorjev, postavitev razstave za ozaveščevalno kampanjo na 9 lokacijah (Ljubljana, Rock Otočec, Postojna, Koper, Celje, Prevalje, Maribor, Murska Sobota, Otroški bazar), promocijski dogodek za razstavo, oblikovan promocijski plakat, 2 izobraževanja za multiplikatorje. Ključni partnerji pri izvedbi projekta so Humanitas, Zavod Ekvilib, Afriški center, Forum Umwelt und Entwicklung (Nemčija), Embracing Hidden Talents Network (Gana).

Glasiilo o spreminjanju potrošniških navad

Focus želi skozi glasilo o spreminjanju potrošniških navad ljudi ozaveščati o trajnostni potrošnji ter okolju in družbi odgovornejšemu življenjskemu stilu. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: priprava vsebin druge izdaje glasila, priprava druge izdaje, tisk druge izdaje, priprava promocije druge izdaje. Ključni partner projekta je Humanitas.

Nomadsko šola

S projektom želimo ozaveščati javnost o globalni odgovornosti, spodbujati spremembe življenjskega stila in imeti neposreden stik z ljudmi. Izvedenih je bilo 6 nomadskih šol (Ljubljana, 2 x Novo Mesto, Ptuj, Koper in Tolmin). Poleg Humanitasa je bil ključni partner tudi Društvo Afriški center.

Presečna področja in ostale dejavnosti

Promocija Ekološkega odtisa

S promocijskim dogodkom (22. april) in spletno promocijo (e-kartica, mrežni mailing) smo želeli promovirati Ekološki odtis, ki ljudem pokaže, kako 'potratno' izkoriščajo planet. Izvedene so bile naslednje dejavnosti: nadaljnja delitev letaka na različnih dogodkih, predstavitev kalkulatorja ekološkega odtisa na različnih dogodkih (nomadske šole, Študentska arena, konferenca koordinatorev Ekošol...). Ključni partner pa je bil Klub Okoljski center.

Sooblikovanje podnebne, energetske in prometne politike

Zagotoviti smo želeli okoljsko učinkovite in ambiciozne podnebne politike, ki primerno odgovarjajo na podnebne izzive. Slediti želimo razvoju politik in se aktivno vključevati v proces sprejemanja politik.

Izvedene so bile naslednje dejavnosti: oblikovanje stališč (mednarodna podnebna pogajanja, financiranje ukrepanja v državah v razvoju, stališča do revizije OP TGP, podnebno – energetskega paketa, paketa za energetske učinkovitosti, prenova direktive o energetske učinkovitosti stavb, označevanje pnevmatik, davki na vozila, CO2 standarde lahkih tovornih vozil, Nacionalni energetski program...), posredovanje pripomb in stališč (na zgoraj omenjena področja), več telefonskih razgovorov in sestankov z odločevalci, sodelovanje na različnih dogodkih, promocija spletne strani Time to lead evropskih okoljskih organizacij, sodelovanje na enem srečanju delovne skupine za oblikovanje novih pravil o obdavčevanju vozil, sodelovanje na podnebnih pogajanjih (Bonn I, II, III, Kopenhagen), sodelovanje na štirih sejah strokovne skupine za pogajanja o podnebnih spremembah, informiranje NVO v Sloveniji in Evropi ter informiranje zainteresirane javnosti. V zadevi so bili ključni partnerji:

Ministrstvo za okolje in prostor, Climate Action Network Europe, Friends of the Earth Europe, European Federation for Transport and Environment, Agree.net, Klub Okoljski center, slovenske okoljske NVO.

Delo z mediji

Naš namen je redno obveščati javnost o svojih dejavnostih skozi delo z mediji. Izvedene so bile sledeče dejavnosti: več kot 40 sporočil in obvestil za javnost, sodelovanje v radijskih ali televizijskih oddajah, osvežena baza novinarjev, individualna srečanja z nekaterimi novinarji, priprava osnutka strategije za komuniciranje z javnostmi, postavitve Facebook profila društva za promocijo dejavnosti ter več kot 160 pojavljanj v medijih v 2009.

Volitve EP 2009

Focus samostojno ni izvajal dejavnosti za volitve v EP, vendar pa smo sodelovali v različnih pobudah in dejavnostih. Ključna je bila podpora stališčem Green 10, ki jih je prevedel Institut za trajnostni razvoj. Razen tega smo sodelovali z novinarji, ki so pripravljali vprašanja za kandidate in odpirali razpravo o okoljskih temah. Sodelovali smo tudi v pripravi in promociji Manifesta razvojnih organizacij, kjer smo pokrili področje okolja. Pomembna dejavnost je bila tudi komunikacija z nekaterimi kandidati, ki so nas v pripravah programov kontaktirali za okoljska vprašanja.

Tiskana gradiva in elektronski mediji

- brošura in plakat ter razstava Tudi jaz
- glasilo Etični potrošnik
- ponatis Zbirke gradiv za učitelje in učence od 1. – 4. razreda OŠ za mobil
- razstava o podnebnju in razvoju
- razstava o jedrski energiji
- CD in DVD za javni potniški promet

elektronski mediji:

- spletna stran www.focus.si, kjer so informacije o delu na politikah ter sporočila za javnost
- tedenske podnebne novice
- spletna stran o jedrski energiji
- spletna stran o revitalizaciji JPP
- spletna stran podnebnje in razvoj
- spletna stran Ukrepaj zdaj
- spletna igra Coolproducts
- spletni kalkulator za svetovanje
- blog o pogajanjih
- portal Tudi jaz

Sodelovanje

Focus je aktivni član evropskih mrež CAN Europe, Agree.net in European Federation for Transport and Environment (T&E), pogosto pa sodelujemo tudi s Friends of the Earth Europe.

CAN Europe: S CAN Europe smo spremljali evropske in mednarodne podnebne in energetske politike. Članica Focusa je bila prisotna na dveh srečanjih upravnega odbora in dveh srečanjih skupščine CAN Europe. Članica Focusa aktivno sodeluje v delovni skupini CAN E za podnebna pogajanja in nudi podporo delu vodji skupine, sodeluje v delovni skupini 'mitigation' in skupini 'post 2012'. Focus je sodeloval na CAN E seminarju za CEE NVO v Bratislavi s strokovnim prispevkom.

Friends of the Earth: Sodelujemo v kampanji Big Ask, v okviru katere je članica Focusa sodelovala na pripravljalnem srečanju mreže. Mreži smo tudi poročali o napredku kampanje v Sloveniji ter za strateško srečanje pripravili predstavitev akcije. Razen tega smo sodelovali v vseevropski akciji Oglašuj CO2 in splošni promociji učinkovitosti v vozilih, za kar je bila na srečanju prav tako prisotna članica Focusa. Sodelovali smo tudi pri pripravi zemljevida 50 najbolj okolju neprijaznih projektov, ki jih sofinancira EU.

Agree.net: Zaradi težav pri financiranju mreže so v letu 2009 dejavnosti mreže trenutno nekoliko zastale. Članica Focusa je sodelovala na dveh srečanjih upravnega odbora mreže. Dejavnosti, ki so izvedene so: podpora članom za delo na kopenhagenskem procesu, redno informiranje, prispevki za stališča mreže, izvedena akcija na COP v Poznanu, poročilo o nacionalnih akcijskih načrtih za učinkovito rabo energije.

T&E: S T&E smo v času predsedovanja sledili prometnim politikam, delo pa nadaljujemo skozi sledenje dosjeju o izpustih CO2 iz avtomobilov, dosjeju o Eurovignette in predlogu Evropske komisije o CO2 standardih za lahka tovorna vozila. Članica Focusa je sodelovala na strateškem srečanju T&E.

Redna komunikacija z raznimi deležniki Focus pri svojem delu redno komunicira in izmenjuje informacije z različnimi deležniki iz Slovenije in tujine. V letu 2009 je seznam sestankov, dogodkov in srečanj, ki se jih je Focus udeležil, obsegal več kot 470 vnosov. Zaradi povečanega dela na politikah smo začeli s prenovo spletne strani (da bi lahko bolje predstavili delovanje v različnih političnih procesih), vendar se pričakuje, da bo proces prenove trajal do polovice 2010 zaradi celovite prenove strani, ki jo želimo narediti.

Sodelovanje v Sloveniji Poleg svojih dejavnosti in projektov, v katerih sodelujemo s številnimi deležniki, Focus sodeluje tudi v projektih in dejavnostih drugih organizacij. Primeri takšnih sodelovanj v 2009 so: Okoljski center, CEE Trust projekt, Sloga, Challenge Europe in Climate Camp z British Council, Plan B, Kolesarska platforma Ljubljane.

Sodelavci in partnerji pri izvedbi programa dela za 2009 Focus je pri izpolnjevanju svojega programa dela za leto 2009 do sedaj sodeloval z naslednjimi sodelavci in partnerji: Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj; Slovenski E-Forum; Inštitut za trajnostni razvoj; Cipra Slovenija; Sloga; CNVOS; Institut Jožef Štefan; Ministrstvo za okolje in prostor; Ekološki sklad Republike Slovenije; Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji; Ministrstvo za promet; Ministrstvo za gospodarstvo; Britansko veleposlaništvo v Ljubljani; Climate Action Network Europe; Agree.net; WWF European Policy Office; T&E; Friends of the Earth Europe; Zelena akcija; Energy club; Centre for Transport and Energy; Za Zemiata, Ecoclub, Centre for ecology and energy Tuzla, Proactiva...

Članstvo Focus je član: Kluba Okoljski center, Koalicije za trajnostno prometno politiko, Climate Action Network Europe, European Federation for Transport and Environment, Sloge, CNVOS..

Komuniciranje z javnostmi

Focus skozi delo z mediji redno obvešča javnost o svojih dejavnostih, razen tega pa predstavlja različne teme javnosti ali pa promovira svoja stališča in reakcije. Cilj te dejavnosti je širšo javnost obveščati in ozaveščati o raznih problematikah varstva okolja. V letu 2008 smo izdali ali sooblikovali več kot 20 sporočil za javnost (za mednarodne, nacionalne, regionalne in lokalne medije), gostovali v nekaj radijskih in TV oddajah, pomagali pri pripravi diplomskih, magistrskih ali doktorskih nalog, dopolnili bazo regionalnih/lokalnih medijev in redno vzdrževali različne spletne strani. Rezultat teh aktivnosti je številno pojavljanje v različnih medijih; zasledili smo preko 210 pojavljanj informacij o naših dejavnostih v časopisih, na radiu, TV, spletnih straneh, elektronskih novicah ipd. V letu 2008 smo pripravili strategijo za komuniciranje z javnostmi.

Razvoj društva

Vodenje organizacije Tokom leta 2009 smo izboljšali nekatere dele sistema za vodenje kakovosti: poenostavitev poročanja porabe časa, označevanje dokumentov, shranjevanje dokumentov (prenos na strežnik), vodenje financ, preverjanje obiskanosti spletnih strani, preverjanje zadovoljstva zaposlenih in sofinancerjev, notranja komunikacija... Pripravili smo okvirni načrt dela za 2010 ter pričeli proces posodobitve strateškega načrta. Pridobili smo tudi status NVO, ki deluje v javnem interesu, in sodelovali ali organizirali nekaj usposabljanj za zaposlene.

Delo s člani/prostovoljci Svoje člane in prostovoljce smo ozaveščali in informirali skozi pošiljanje novic in posredovanje zanimivih informacij, vključevanje v pripravo in izvedbo projektov ter pošiljanje na različne dogodke v Sloveniji in tujini.

Transparentnost delovanja Ker se zavzemamo za transparentno delovanje vlade in vseh ostalih institucij, se trudimo, da je tudi naše delovanje transparentno. To smo zagotavljali z rednim vzdrževanjem spletnih strani, posredovanjem informacij o društvu na željo in sporočili za javnost. Tudi

priprava letnega poročila je namenjena izboljšanju transparentnosti delovanja društva.

Financiranje delovanja

???

